

BELGISCHE SENAAAT**ZITTING 1992-1993**

9 DECEMBER 1992

Vervolging van een lid van de Senaat

VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER LALLEMAND

Bij brief van 15 oktober 1992 gericht aan de Voorzitter van de Senaat, heeft de Procureur-generaal bij het Hof van beroep te A.werpen gevraagd, overeenkomstig artikel 45, eerste lid, van de Grondwet, dat de parlementaire onschendbaarheid van een senator zou worden opgeheven.

Volgens het openbaar ministerie kan daardoor tegen deze senator, in zijn hoedanigheid van bedrijfs-leider, vervolging worden ingesteld, om hem te betrekken in een gerechtelijk onderzoek dat thans tegen de heer S. loopt.

Deze laatste wordt ervan verdacht een systeem van valse facturen te hebben opgezet, waarop door zijn bedrijf fictieve prestaties zouden zijn aangerekend aan meer dan 40 firma's, waaronder die welke door de betrokken senator wordt geleid.

De aldus gefactureerde bedragen zouden zijn betaald door de betreffende firma's, maar zouden

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: de heren Lallemand, voorzitter-rapporteur; Arts, Barzin, Cerehe, Erdman, Goovaerts, Hermans, Loones, Lozie, Mahoux, mevr. Maximus, de heren Mouton, Pataer, Vaes, R. Van Rompaey en Vandenberghe.
2. Plaatsvervangers: de heren Hatry en Seeuws.
3. Andere senator: de heer Desmedt.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1992-1993**

9 DECEMBRE 1992

Poursuites à charge d'un membre du Sénat

RAPPORT
FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR M. LALLEMAND

Par lettre du 15 octobre 1992, adressée au Président du Sénat, Monsieur le Procureur général près la Cour d'appel d'Anvers a requis, conformément à l'article 45, alinéa 1er, de la Constitution, la levée de l'immunité parlementaire d'un sénateur.

Selon le ministère public, cette demande permettrait de prendre à charge de ce sénateur, en sa qualité de dirigeant d'une société, des réquisitions de mise en prévention dans le cadre d'une instruction judiciaire actuellement en cours à charge d'un sieur S.

Ce dernier est suspecté d'avoir mis sur pied un système de fausses factures, où des prestations fictives auraient été portées en compte par sa société à plus de 40 firmes — dont celle dirigée par le sénateur concerné.

Les montants ainsi facturés auraient été payés par les firmes en question, mais leur auraient ensuite été

Ont participé aux travaux de la Commission:

1. Membres effectifs: MM. Lallemand, président-rapporteur; Arts, Barzin, Cerehe, Erdman, Goovaerts, Hermans, Loones, Lozie, Mahoux, Mme Maximus, MM. Mouton, Pataer, Vaes, R. Van Rompaey et Vandenberghe.
2. Membres suppléants: MM. Hatry et Seeuws.
3. Autre sénateur: M. Desmedt.

hun vervolgens zijn teruggegeven, meestal met aftrek van een percentage bestemd om de diensten van het bedrijf van de heer S. te vergoeden

Het strafdossier bevat met name verscheidene cheques aan toonder uitgeschreven door het bedrijf van S. en klaarblijkelijk bedoeld als verborgen terugbetaling.

Op de rugzijde van deze cheques staan afgekorte vermeldingen die kunnen worden geïnterpreteerd als een verwijzing naar de betrokken senator of diens bedrijf.

Geen enkel stuk of verhoor in het dossier maakt het mogelijk deze senator persoonlijk aan te klagen, met uitzondering van een proces-verbaal van een verhoor van S.

Volgens deze laatste, die onderhandelde met een directeur van het bedrijf, zou de senator op de hoogte zijn geweest van de bedrieglijke praktijken die aan zijn bedrijf ten laste worden gelegd.

Er dient op te worden gewezen dat dit verhoor plaatsvond nadat het verzoek tot opheffing van de onschendbaarheid aan de Senaat was gezonden.

*
* *

Na het debat vat de Voorzitter de opmerkingen van de Commissie samen en stelt de conclusies voor die uit de onderscheiden standpuntsbepalingen kunnen worden afgeleid.

De Voorzitter herinnert aan de regels welke dienen te worden in acht genomen bij de beoordeling van het verzoek tot opheffing van de parlementaire onschendbaarheid.

Hij onderstreept dat volgens de criteria die worden gehanteerd door de rechtsleer en in de praktijk van de twee Kamers, het verzoek tot opheffing van de parlementaire onschendbaarheid ernstig en eerlijk moet zijn (zie Hayoit de Termicourt, « L'immunité parlementaire », *Journal des Tribunaux*, 1955 en Guy Soumeryn, « L'immunité parlementaire »; *Res publica*, 1975).

De Kamers onderzoeken ook of er geen redenen zijn die de schorsing van de vervolging of de weigering om de parlementaire onschendbaarheid op te heffen zouden kunnen wettigen.

Deze schorsing of deze weigering kunnen immers gewettigd zijn wanneer de strafbare feiten een politieke achtergrond hebben en met een politiek doel werden begaan (Guy Soumeryn, *op. cit.*).

Wat betreft het eerlijke karakter van het verzoek en de omstandigheden waarin de beweerdde feiten zijn gepleegd, onderstreept de Voorzitter dat het verzoek lijkt te zijn ingegeven door onverwegingen met betrekking tot een goede rechtsbedeling.

restitués, le plus souvent sous déduction d'un pourcentage destiné à rétribuer les services de la société du sieur S.

Le dossier répressif contient notamment plusieurs chèques au porteur émis par la société de S., et apparemment destinés à effectuer un remboursement occulte.

Au dos de ces chèques figurent des mentions abrégées pouvant être interprétées comme se référant au sénateur concerné, ou à sa société.

Cependant, aucune pièce ou audition figurant au dossier ne permet d'incriminer ce sénateur à titre personnel, à l'exception d'un procès-verbal d'interrogatoire de S.

Selon ce dernier, qui traitait avec un directeur de l'entreprise, le sénateur aurait été au courant des pratiques frauduleuses reprochées à sa société.

Il convient de relever que cet interrogatoire a eu lieu après que la demande de levée de l'immunité eut été adressée au Sénat.

*
* *

Après le débat, le Président résume les observations qui ont été émises par les membres de la Commission et propose des conclusions qui se dégagent des différents points de vue exprimés.

Le Président rappelle les règles qui président à l'appréciation de la demande de levée de l'immunité parlementaire.

Il souligne que selon les critères retenus par la doctrine et la pratique des deux Chambres, la demande de levée de l'immunité doit être sérieuse et sincère (*cf.* Hayoit de Termicourt, *L'immunité parlementaire*; *Journal des Tribunaux*, 1955 et Guy Soumeryn, *L'immunité parlementaire*; *Res publica*, 1975).

Les Chambres vérifient aussi s'il n'existe pas des raisons d'opportunité qui pourraient justifier la suspension des poursuites ou le refus de la levée d'immunité.

Cette suspension ou ce refus pourront en effet se justifier lorsque les infractions alléguées se situent dans un contexte politique et qu'elles ont été commises avec une intention politique (*cf.* Guy Soumeryn, *op. cit.*).

En ce qui concerne le caractère sincère de la demande et les circonstances qui entourent les faits allégués, le Président souligne que la demande paraît inspirée par le souci d'une bonne administration de la justice.

Noch de beweerde feiten, noch de onderzoeksverrichtingen die ter kennis van de Senaat werden gebracht, hebben een politieke achtergrond.

Voor het overige leert de doctrine dat het verzoek niet als ernstig kan worden beschouwd « si elle se heurte manifestement à un obstacle de droit ou si elle n'est pas appuyée par des indices suffisants de l'existence des faits imputés » (cf. Hayoit de Termicourt, *op. cit.*; Guy Soumeryn, *op. cit.*; Jacques Velu, *Droit public*, Deel I, blz. 505 en 506).

*
* *

De Commissie stelt vast dat door het Parket-generaal van Antwerpen aan de Senaat stukken werden overgezonden na het verzoek tot opheffing van de onschendbaarheid. Zij wijst erop dat het onderzoek wordt voortgezet. Nieuwe stukken werden nog aan de Voorzitter van de Senaat overgezonden op 26 november 1992. Deze stukken hebben geen betrekking op de betrokken senator.

Na kennis te hebben genomen van alle overgezonden stukken, is de Commissie van oordeel dat de beweerde feiten niet worden gestaafd door daarmee overeenstemmende gegevens en dat bij de huidige stand van het onderzoek, het aan de Senaat gerichte verzoek niet gegrond is op voldoende aanwijzingen dat de beweerde feiten bestaan.

Onverminderd het hierna volgende is de Commissie van oordeel dat de opheffing van de onschendbaarheid niet verantwoord is bij deze stand van het gerechtelijk onderzoek.

Gelet op de omstandigheden van de zaak, is zij van oordeel dat de rechterlijke instanties in staat moeten worden gesteld de senator ten aanzien van wie de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid werd gevraagd, te ondervragen en hem met derden te confronteren.

De Commissie houdt er onder andere rekening mee dat de betrokken senator openlijk zijn wil te kennen heeft gegeven te worden gehoord door de rechterlijke instanties en heeft verwezen naar het nadeel dat hij zou lijden indien hij niet zou kunnen worden gehoord.

Na aanvullend onderzoek zullen de rechterlijke instanties kunnen oordelen of er voldoende bezwaren en aanwijzingen zijn om een nieuw verzoek te wettigen.

Om die redenen is de Commissie het eens geworden, met 13 stemmen bij 1 onthouding, over het volgende voorstel: de opheffing van de onschendbaarheid van de betrokken senator is alleen verantwoord om het verhoor en, in voorkomend geval, de confrontatie van de betrokken senator met derden mogelijk te maken.

Ni les faits allégués ni les actes d'instruction qui ont été portés à la connaissance du Sénat, ne se situent dans un contexte politique.

Pour le surplus, la doctrine enseigne que la demande ne peut être considérée comme sérieuse « si elle se heurte manifestement à un obstacle de droit ou si elle n'est pas appuyée par des indices suffisants de l'existence des faits imputés » (cf. Hayoit de Termicourt, *op. cit.*; Guy Soumeryn, *op. cit.*; Jacques Velu, *Droit public*, tome Ier, pp. 505 et 506).

*
* *

La Commission constate que des pièces ont été adressées au Sénat par le Parquet général d'Anvers, après la demande de levée d'immunité. Elle relève que l'instruction se poursuit. De nouvelles pièces ont encore été adressées au Président du Sénat, le 26 novembre 1992. Ces documents ne concernent pas le sénateur mis en cause.

Après avoir pris connaissance de l'ensemble des pièces communiquées, la Commission estime que les faits imputés ne sont pas étayés par des éléments concordants et qu'en l'état de l'instruction, la demande adressée au Sénat n'est pas fondée sur des indices suffisants de l'existence des faits imputés.

Sous réserve de ce qui est exprimé ci-après, la Commission considère que la levée d'immunité ne se justifie pas en l'état de l'instruction judiciaire.

Dans les circonstances de la cause, elle estime toutefois que les autorités judiciaires doivent être mises à même d'interroger le sénateur dont la levée d'immunité a été postulée et de le confronter avec tout tiers.

La Commission tient compte, notamment, de ce que le sénateur concerné a affirmé, publiquement, sa volonté d'être entendu par les autorités judiciaires et de ce qu'il a invoqué le préjudice que l'impossibilité d'être entendu pourrait lui causer.

Après l'accomplissement de nouveaux devoirs, les autorités judiciaires pourront apprécier s'il existe des charges et des indices suffisants, et qui justifieraient une demande complémentaire.

Pour ces motifs, la Commission s'accorde, par 13 voix et une abstention, sur la proposition suivante: la levée de l'immunité du sénateur concerné ne se justifie que pour assurer l'interrogatoire et, le cas échéant, la confrontation du sénateur concerné avec tout tiers.

De parlementaire activiteit van betrokkene mag door deze werkzaamheden niet worden belemmerd.

Bij eenparigheid van de 14 aanwezige leden wordt vertrouwen geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De Voorzitter-Rapporteur
Roger LALLEMAND.

L'accomplissement de ces devoirs ne pourra entraver l'activité parlementaire de l'intéressé.

A l'unanimité des 14 membres présents, confiance est faite au rapporteur pour l'établissement du présent rapport.

Le Président-Rapporteur,
Roger LALLEMAND.